

EN GENINDFØRELSE AF REVISIONSPLIGTEN ER IKKE VEJEN FREM

TEMAANALYSE

At pålægge SMV'erne en økonomisk byrde på 1,7 mia. i revisionspligt er ikke vejen frem – hverken hvis man vil reducere skattegabene, eller hvis man vil hjælpe de hårdt trængte SMV'er med at holde konkursen fra døren

SMVdanmarks revisionspligtanalyse 2020

Siden 2006 har skiftende regeringer gennemført fire lempelser af revisionspligten for SMV'erne. Revisionspligten har været en stor byrde for SMV'erne og lempelserne har været til stor glæde for de små og mellemstore selskaber. I samme periode er skattegabet dog steget, hvilket har affødt en del debat bl.a. om SMV'ernes andel i skattegabet. Denne analyse ser nærmere på den tilgængelige viden om SMV'ernes skattegab.

Hovedpointer fra undersøgelsen:

- Andelen af virksomheder med bevidste fejl på skat er 8 pct., mens andelen af virksomheder med bevidste fejl på moms er 11 pct.
- Andelen af snyd er ikke steget siden revisionspligten blev lempet – tværtimod viser de seneste tal, at der er en mindre andel, der snyder. Der er derfor ikke sammenhæng mellem lempelserne og skattesnyd.
- Årsagen til, at SMV'erne som gruppe har et stort skattegab er bl.a., at der er så utroligt mange af dem, men faktisk er de den mest regelefterlevende gruppe.
- Generelt forholder det sig sådan, at jo mindre virksomhed, des færre fejl, lavere medianskattegab og højere regelefterlevelse.
- Der er dog virksomheder, der snyder. De virksomheder, der snyder bevidst, står for næsten halvdelen af skattegabet og omtrent to tredjedele af momsgabet.
- Desuden er det bemærkelsesværdigt, at 60 pct. af skattegabet stammer fra virksomheder med 0 ansatte, og 25 pct. af skattegabet stammer fra virksomheder uden omsætning.
- Tilbagerulles revisionspligten, vil det øge byrderne på virksomhederne i regnskabsklasse B med 1,7 mia. kr.

SMVdanmark mener, at ovenstående pointer understreger behovet for en forenklet skattelovgivning, en forbedret vejledning af virksomhederne og en styrket kontrolindsats overfor de virksomheder, der snyder. Det taler ikke for at udvide revisionspligten og pålægge flere byrder på de mange virksomheder, der efterlever reglerne. Særligt ikke når de danske krav i forvejen er tæt på at være EU's skrappeste og i en tid, hvor mange SMV'er har en skrøbelig økonomi som følge af coronakrisen.

Lempelser af revisionspligten

Siden 2006 har skiftende regeringer gennemført fire lempelser af revisionspligten. Revisionspligten har været en af de største byrder for mindre selskaber og hensigten med lempelserne har derfor været at lette de administrative byrder i forbindelse med regnskabsaflæggelse for mindre selskaber.

De to første lempelser - reformen i 2006 og 2010 – vedrørte regnskabsklasse B og frigjorde de mindste selskaber for revision. De to første lempelser omfattede ikke små holdingselskaber, der eksplicit var undtaget. De selvstændigt erhvervsdrivende har aldrig været underlagt revisionspligt og er derfor ikke omfattet af lempelserne.¹

Definition af regnskabsklasse B

Reglerne i regnskabsklasse B gælder for små virksomheder. Små virksomheder defineres som virksomheder, der i to på hinanden følgende regnskabsår ikke overskrider to af følgende størrelser:

- En balancesum på 44 mio. kr.
- En nettoomsætning på 89 mio. kr.
- Et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 50.

I 2012 var størrelsesgrænsen for nettoomsætning på 72 mio. kr. og for balancesum på 36 mio. kr.

Kilde: Rigsrevisionen (2019): Rigsrevisionens beretning afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger - Lempelsen af revisionspligten. Boks 1

Den tredje lempelse – reformen i 2013 – vedrørte også regnskabsklasse B og bestod af to centrale elementer. For det første fik holdingselskaber også mulighed for at fravælge revision. For det andet fik alle virksomheder i regnskabsklassen mulighed for at anvende udvidet gennemgang, der var et billigere alternativ til revision af deres årsregnskab.

Den tredje lempelse af revisionspligten

¹ BDOs hjemmeside 2018: Revisorpligt er bedre end revisionspligt.

For det første fik holdingselskaber i regnskabsklasse B mulighed for at fravælge revision af deres regnskab, hvis ikke de overskred 2 af følgende 3 størrelsesgrænser:

- en balancesum på 4 mio. kr.
- en nettoomsætning på 8 mio. kr.
- et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 12 i løbet af regnskabsåret.

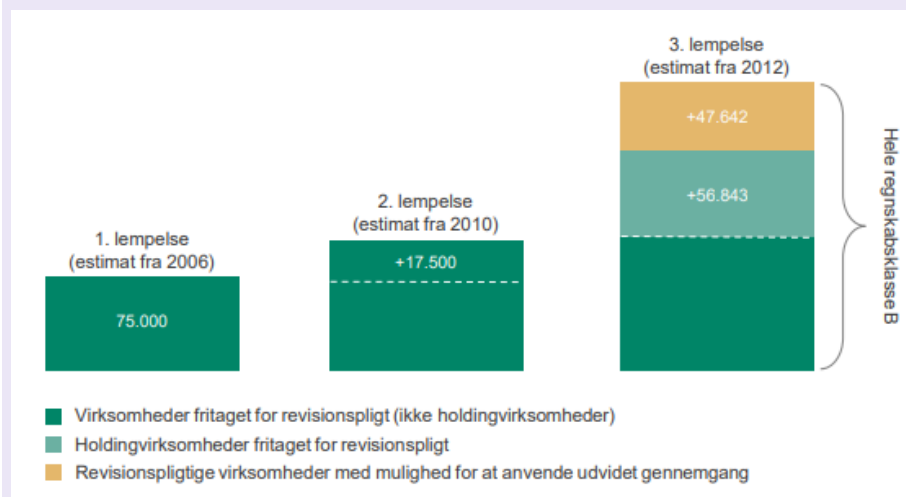
For det andet fik alle virksomheder i regnskabsklasse B mulighed for at anvende udvidet gennemgang som et billigere alternativ til revision af deres årsregnskab.

Kilde: Rigsrevisionen (2019): Rigsrevisionens beretning afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger - Lempelsen af revisionspligten. Boks 2

Med den tredje lempelse blev alle virksomheder i regnskabsklasse B således omfattet af en lempet revisionspligt. Nogle virksomheder kunne helt fravælge revision, mens de resterende virksomheder kunne vælge udvidet gennemgang som alternativ. Figuren nedenfor giver et overblik over de tre første lempelsers omfang.

Knap
200.000
virksomheder er fritaget for revisionspligt

Erhvervsministeriets estimater over antal virksomheder i regnskabsklasse B omfattet af de tre første lempelser af revisionspligten

Note: Figuren viser de estimater, som Erhvervsministeriet fremlagde i de tre lovforslag om lempelser af revisionspligten. Estimerne er upræcise, fordi Erhvervsministeriet ikke havde et præcist overblik over antallet af danske virksomheder før 2014, hvor årsregnskaberne blev digitaliseret.

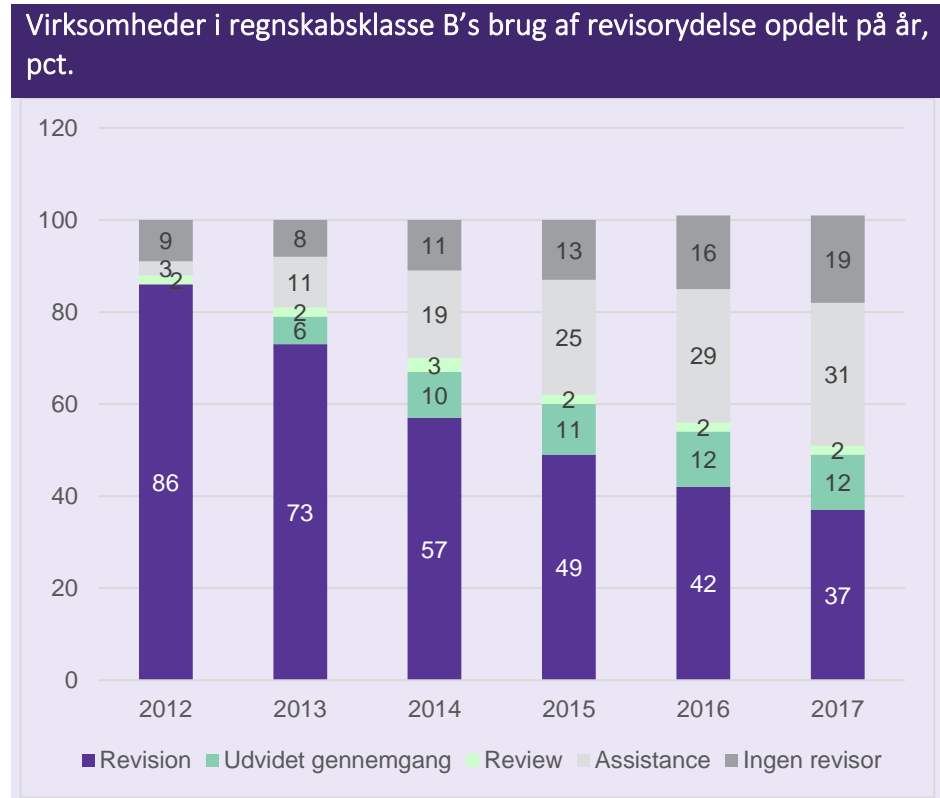
Kilde: Rigsrevisionen (2019): Rigsrevisionens beretning afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger - Lempelsen af revisionspligten. Figur 1

Endeligt betød den fjerde lempelse, reformen i 2016, at kravene til, hvornår selskaber kan vælge udvidet gennemgang, blev lempet.

Kun 19 pct. af virksomhederne fravælger revision

Som følge af lempelserne i revisionspligten steg andelen af danske virksomheder, som har fravalgt revisionsydelser. Ifølge tal fra Copenhagen Economics steg tallet fra 9 pct. i 2012 til 19 pct. i 2017.² De øvrige virksomheder har enten valgt ydelserne fuld revision, udvidet gennemgang, review eller assistance.

Markant fald i brug af revision

Anm.: Pga. afrundinger summerer procentandelene ikke i alle tilfælde til 100.

Kilde: Copenhagen Economics (2018): Effekten af lempet revisionspligt på det samlede skattegab. Figur 2

At hovedparten af alle selskaber, der har mulighed for at fravælge revision, alligevel vælger at blive revideret eller at anvende andre og billigere revisorydelser til brug for udformning af årsrapporten, selvom muligheden for fravalg af revision har været tilstede i mere end 10 år, indikerer ifølge Erhvervsstyrelsen, at der er tale om selskaber, der som udgangspunkt har viljen til at overholde reglerne.³

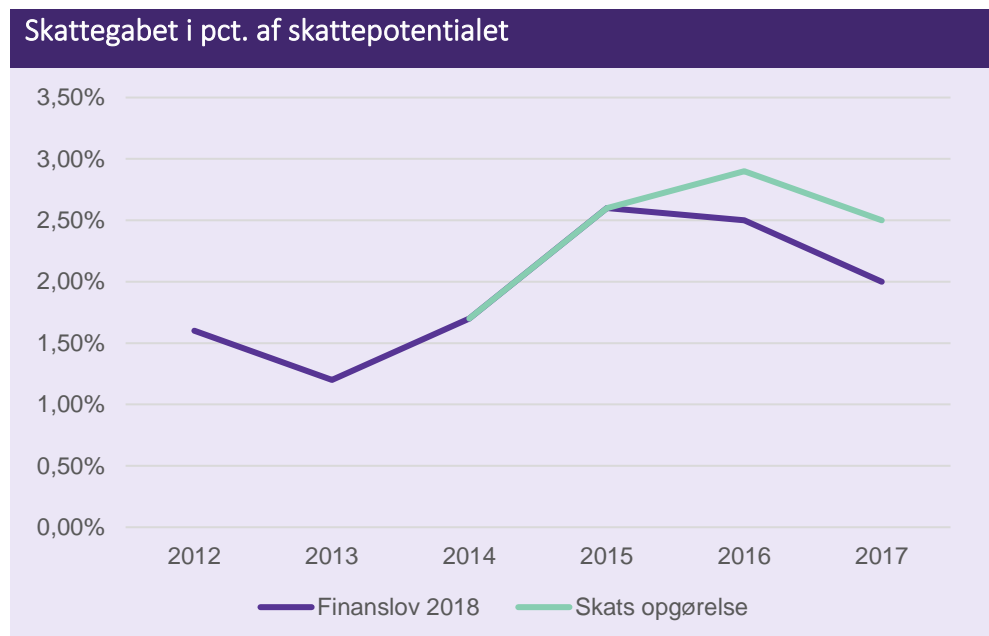
² Copenhagen Economics (2018): Effekten af lempet revisionspligt på det samlede skattegab.

³ Erhvervsstyrelsen (2018): Undersøgelse af det fremadrettede behov for revisionspligt.

Tendens til svag stigning i skattegabet

Skattegabet er steget

På det seneste har vi set en stigning i skattegabet (forskellen mellem den skyldige skat og den skat selskabet betaler⁴). I 2017 udgjorde skattegabet ifølge SKAT's opgørelse 2,5 pct. af skattepotentialet.

Anm.: Opgørelserne afviger pga. af forskelle i definition og opgørelsesmetode, jf. Skats notat.

Kilde: Finanslov 2018 og SKAT (2018): Skattegab og offentlige finanser

Figur 3

Stigningen i skattegabet har medført, at der den seneste tid har været diskussioner om i hvilket omfang, at lempelserne af revisionspligten har medført et øget skattegab for det offentlige.⁵ Derfor vil vi her se nærmere på, hvad der ligger bag skattegabet.

SMV'erne fylder meget, fordi de er så mange

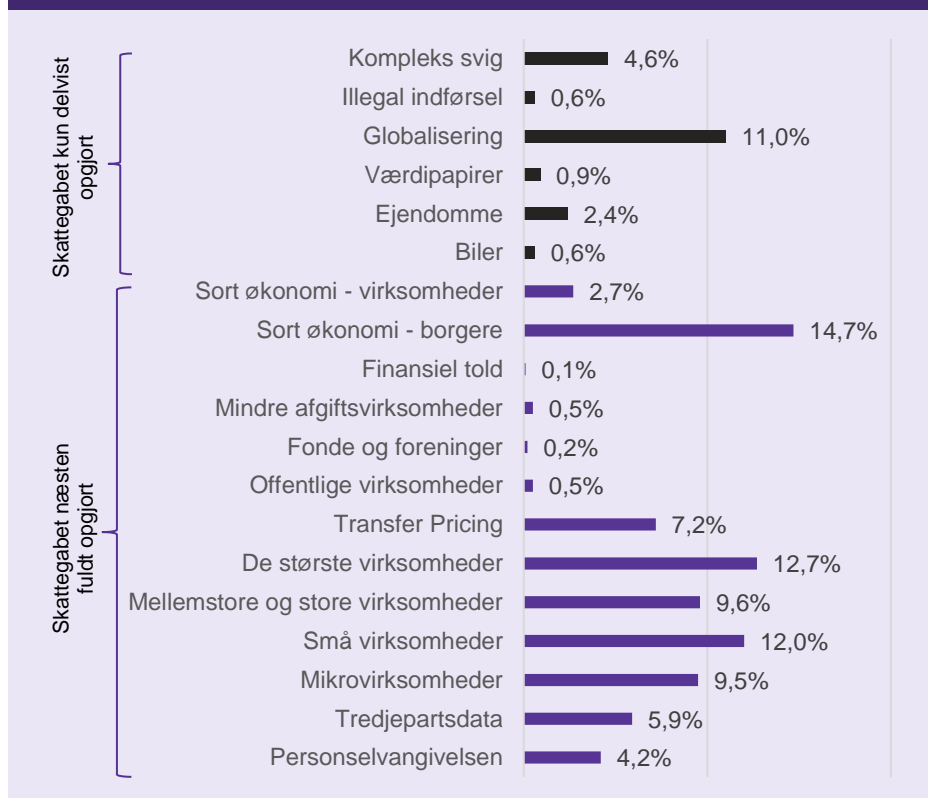
SKAT opgør skattegabet i forskellige skattegabsegmenter. Figuren nedenfor viser, at virksomhederne samlet set står for en temmelig stor del (44 pct.) af det samlede skattegab.

⁴ Det bør bemærkes, at den skyldige skat er en vurdering foretaget af SKAT. Dele heraf kan være indbragt til domstolsprøvelse.

⁵ Copenhagen Economics (2018): Effekten af lempet revisionspligt på det samlede skattegab.

Borgernes sorte økonomi udgør den største del af skattegabet

Det samlede opgjorte skattegab fordelt på skattegabssegmenter (pct., 2017)

Kilde: Data udleveret fra SKAT d. 29-09-2017.

Figur 4

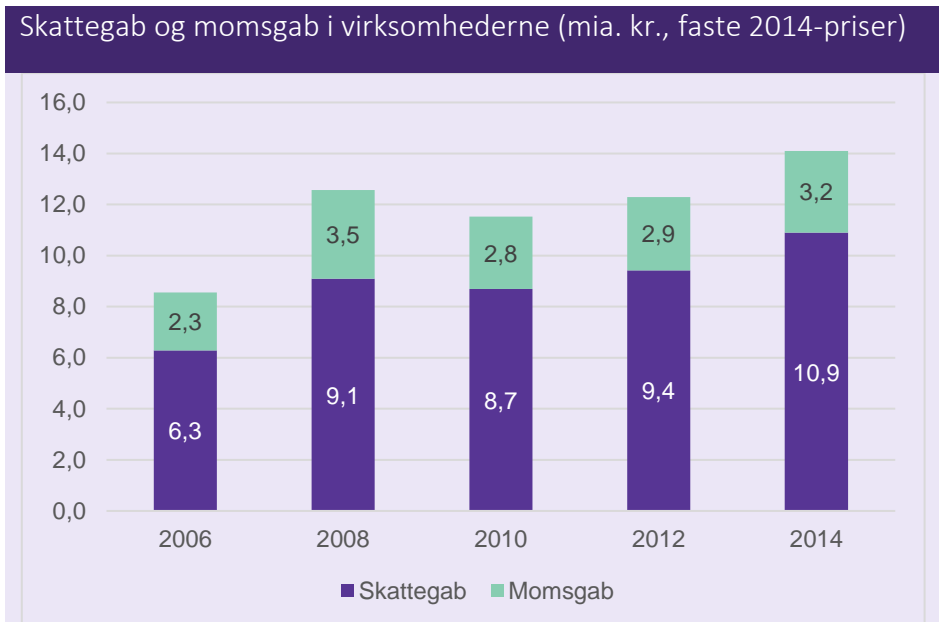
At også mikro-, små og mellemstore virksomheder fylder så relativt meget i denne type opgørelser skyldes flere ting. En af hovedårsagerne er, at de udgør 99 pct. af alle virksomheder. Tallene kan således ikke som udgangspunkt tolkes som om, at de laver mange eller store fejl. En vigtig parameter er derimod, at de udgør en betydelig andel af de samlede virksomheder.

Desværre har vi ikke kunne skaffe data til at opholde SMV'ernes skattebetalinger mod SMV'ernes skattegab. Der er dog grund til at tro, at SMV'ernes skattegab forholdsmæssigt vil udgøre en større andel af deres samlede indbetalinger. Fordi der er så mange af dem og fordi de – modsat store virksomheder – ikke har ressourcerne internt og eksternt til at sikre en korrekt skatte- og momsbetaling.

Jo mindre virksomhed, desto lavere medianskattegab

Betragter man det samlede skattegab for alle virksomheder, er det steget over tid, mens momsgabet har ligget rimeligt konstant.

Skattegabet i virksomhederne er steget over tid

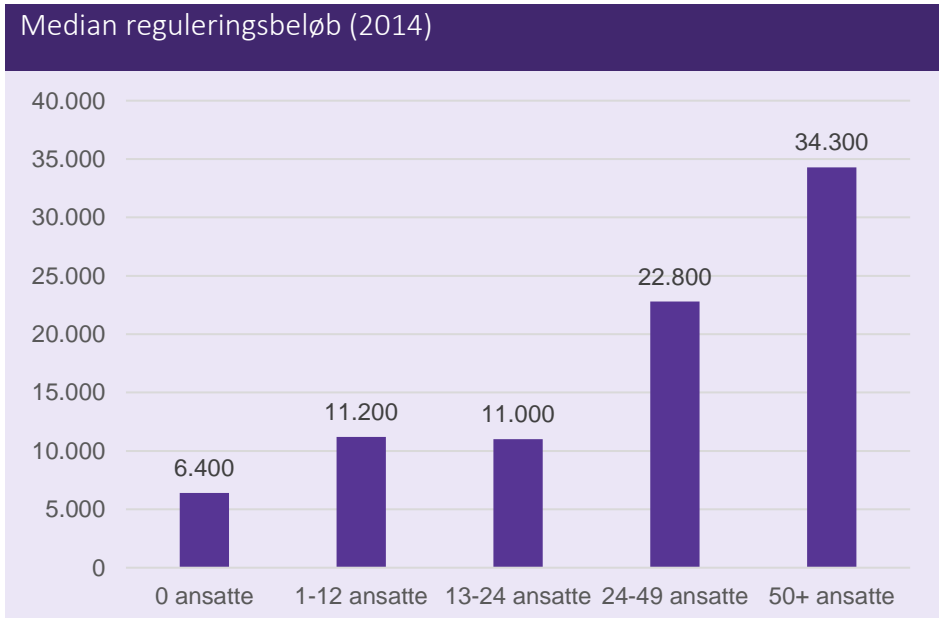
Anm.: Desværre findes der ikke nyere data end 2014. Dog forventes SKATs næste complianceundersøgelse for små og mellemstore virksomheder vedrørende indkomståret 2017 opgjort i 2020.

Kilde: Rigsrevisionen (2015): Beretning til Statsrevisorerne om SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder og SKAT (2014): Virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne.

Figur 5

Ønsker man et indtryk af, hvordan skattegabet ser ud i forhold til virksomhedsstørrelse, skal man betragte mediangabet fordelt på antal ansatte. Heraf fremgår det, at mediangabet stiger med antallet af ansatte.

Medianskatte gabet stiger med virksomhedsstørrelsen

Kilde: SKAT (2014): Virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne.

Figur 6

Betragter man skattegabet efter ejerformer, opgør SKAT skattegabet på to forskellige virksomhedsformer: Selskaber og selvstændigt erhvervsdrivende, hvor selskaber står for 44,7 pct. af skattegabet, mens selvstændigt erhvervsdrivende, som aldrig har været underlagt revisionspligt⁶, står for 55,3 pct. af skattegabet.

92 pct. af fejlene i skatteindbetalingerne sker ikke med vilje

Mens de fleste borgeres skatteberegning sker automatisk og på baggrund af oplysninger fra tredjepart, skal virksomhederne selv angive deres skat. Samtidigt er virksomheders skatteforhold mere komplekse, hvilket skaber større sandsynlighed for fejl.

Ifølge Erhvervsministeriets seneste opgørelse fra 2017 på baggrund af data fra indkomståret 2014, så skyldes 92 pct. af de fejl, der bliver begået i skatteindbetalingerne, "manglende viden om reglerne eller misforståelser"⁷. Fejlene skyldes, at skattesystemet er meget komplekst. I 8 pct. af tilfældene i 2014 blev der skønnet at være begået bevidste fejl. For de momspligtige virksomheder er andelen af ubevidste fejl 89 pct.

Andel fejl i
skatteindbe-
talinger pga.
manglende
viden om
reglerne el-
ler misfor-
ståelser

92%

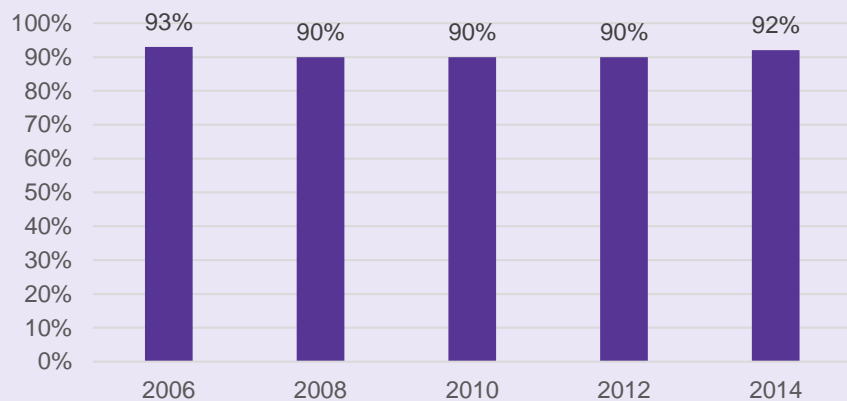
Set over tid synes der ikke at være sammenhæng mellem lempelserne i revisionspligten og mængden af skattesnyd. Faktisk er der en tendens til, at andelen af fejl i skatteindbetalingerne er faldet efter lempelsen i 2013, jf. figur 3, omend faldet ikke er statistisk signifikant.

⁶ BDOs hjemmeside 2018: Revisorpligt er bedre end revisionspligt.

⁷ Erhvervsstyrelsen (2017): Virksomheders efterlevelse af skattereglerne.

Ingen sammenhæng mellem lempelser af revisionspligt og skattesnyd

Andel af virksomheder med ubevidste fejl i skatteindbetalingerne

Kilde: Rigsrevisionen (2015): Beretning om Skats kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder og SKAT (2017): Virksomhedernes regelefterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2017. Figur 7

Til gengæld står de 8 pct., som i 2014 snyder bevidst, for næsten halvdelen af skattegabet. For moms-gabet står de 11 pct. bevidste fejl for omtrent to tredjedele af moms-gabet.⁸ Dette taler ikke for, at der er behov for at genindføre revisionspligten, men for, at der er behov for at styrke kontrolindsatsen.

Jo mindre virksomhed, desto højere regelefterlevelse

Compliancegraden er det enkeltstående tal, der bedst udtrykker den samlede regelefterlevelse. Compliancegraden opgøres på en skala fra 0 til 6, hvor 0 betyder ingen regelefterlevelse og 6 betyder, at alle regler er fulgt til punkt og prikke.

Generelt ser vi, at compliancegraden er faldet svagt siden 2008 fra 4,13 til 3,89. Samtidigt ser vi, at den største compliance er i de små virksomheder. Forklaringen er ifølge SKAT⁹, at der ofte bliver begået fejl i virksomheder, der har flere ansatte, fordi skatteberegningen bliver mere kompleks, hvilket øger sandsynligheden for fejl. Dette understreger behovet for at forsimple lovgivningen.

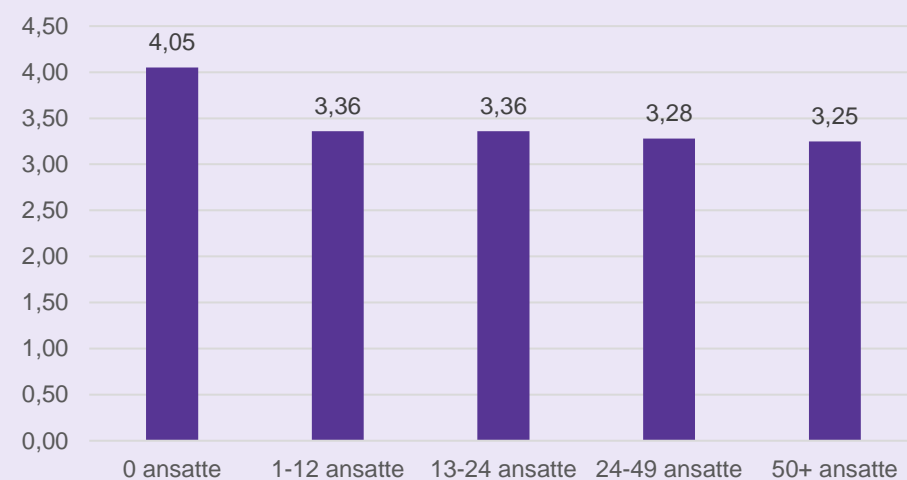
Tabellen nedenfor viser compliancegraden fordelt på virksomhedsstørrelse.

⁸ Erhvervsstyrelsen (2017): Virksomheders efterlevelse af skattereglerne.

⁹ Erhvervsstyrelsen (2017): Virksomheders efterlevelse af skattereglerne.

Jo mindre virksomhed, desto højere compliance-grad

Compliancegrad fordelt på antal ansatte i virksomheden

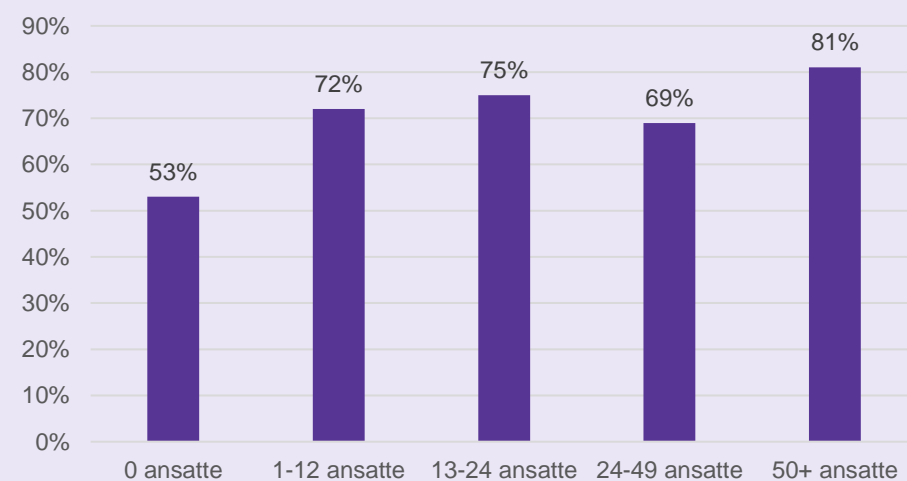

Kilde: SKAT (2017): Virksomhedernes regelefterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2017 Figur 8

Et andet mål for regelefterlevelsen er fejlprocenten. Fejlprocenten er den procentvise andel af virksomhederne, der har én eller flere fejl i selvangivelsen. Fejlprocenten har tilsvarende været svagt stigende over perioden fra 52 pct. i 2008 til 58 pct. i 2014. Men igen fremgår det, at de mindste virksomheder har den laveste fejlprocent, hvilket understøtter pointen om, at skattesystemet er for komplekst.

Jo mindre virksomhed, desto lavere fejlprocent

Fejlprocent fordelt på antal ansatte i virksomheden

Kilde: SKAT (2017): Virksomhedernes regelefterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2017 Figur 9

Virksomheder med 0 ansatte har det største skattegab

Selskaber uden ansatte har et stort skattegab

Når man betragter skattegabets fordeling på antal ansatte i virksomheden, fremgår det, at størstedelen af skattegabets ligger hos virksomheder uden ansatte.

Skattegab og virksomhedernes andel (2014)

	Skattegab (mio. kr.)	Skattegab (procent)	Andelen af virksomheder i Danmark
0 ansatte	6.484	60 %	46 %
1-49 ansatte	4.033	37 %	52 %
50+ ansatte	372	3 %	1 %
	10.889	100 %	100 %

Anm.: Skattegabets for 1-12 ansatte ligger på 3.707 mio. kr. svarende til 34 pct. Det har ikke indenfor notatets afslutning været muligt at skaffe data for andelen af virksomheder i Danmark for samme interval. For 1-10 ansatte ligger andelen dog på 46 pct.

Kilde: SKAT (2017): Virksomhedernes regelefterlevelse af skattereglerne – indkomståret 2017 og Danmarks Statistikbank

Tabel 1

Samlet set lå 60 pct. af skattegabets i 2014 placeret hos virksomheder uden ansatte. Til sammenligning udgjorde virksomheder uden ansatte kun 46 pct. af alle virksomheder, hvorfor der i denne gruppe var en overrepræsentation af virksomheder med et stort skattegab. Desværre har SKAT ikke offentliggjort oplysninger, som gør det muligt at sætte skattegabets i forhold til gruppens skatteindbetalinger.

Det bør dog fremhæves, at Erhvervsstyrelsen allerede i 2012 modtog et notat fra Skatteministeriet, hvor Skatteministeriet fremhæver betænkeligheder i forhold til at give særligt holdingselskaber mulighed for at fravælge revision. Skatteministeriet fremhæver, at det ikke kan udelukkes, at kravet om ”revisorpåtegning ved ulovlige aktionærlån kan motivere selskaber – og specielt holdingselskaber uden særlig driftsaktivitet i koncernen og med en vis egenkapital, der kan fristes til udlån – til netop at vælge sig væk fra en revisor”.¹⁰

Endeligt bør det bemærkes, at opgjort efter omsætning kan 25 pct. af skattegabets henføres til selskaber uden omsætning, mens 51 pct. af omsætningen kan henføres til virksomheder, der har en omsætning på over 500.000 om året.¹¹

¹⁰ Skatteministeriet (2012): Erhvervsministeriets overvejelser om at fritage små holdingselskaber (omsætning op til 8 mio. kr.) for revisionspligt – skattemæssige betænkeligheder.

¹¹ Erhvervsstyrelsen (2017): Virksomheders efterlevelse af skattereglerne.

Besparelsesberegning

Siden lempelsen af revisionspligten i 2013 er brugen af revision faldet markant. I 2012 benyttede 86 pct. af virksomhederne den dyreste revision. I 2017 var tallet 37 pct. Mens kun en lille del af virksomhederne har fravalgt revision, har de fleste valgt en lettere og billigere revisorydelse.

I 2012 indgik ca. 200.000 selskaber i regnskabsklasse B. I 2016 var tallet 237.000.¹² På basis af udviklingen i antallet af virksomheder, brugen af revisorydelser (jf. figur 2¹³) og priserne på disse, er det muligt at give et skøn for, hvor meget virksomheder i regnskabsklasse B årligt sparer som følge af lempelserne i revisionspligten.

Priser på revisorydelser for virksomheder i regnskabsklasse B (2017)

Ydelse	Pris 2012 (E)	Pris 2017
Revision:	14.964 kr.	15.400 kr.
Udvidet gennemgang:	-	13.860 kr.
Review:	10.474 kr.	10.780 kr.
Assistance:	6.024 kr.	6.200 kr.

Anm.: Prisen for 2012 er estimeret på baggrund af prisindekset for juridisk bistand, bogføring, revision og virksomhedsrådgivning.

Kilde: Erhvervsstyrelsen (2018): *Undersøgelse af det fremadrettet behov for revisionspligt*.

Tabel 2

Mens virksomhederne har brugt mindre på revision, er der en stigning i brugen af udvidet gennemgang og assistance. Samlet har virksomhederne sparet godt 900 mio. kr.¹⁴ Foruden de direkte omkostninger følger også de administrative byrder. Copenhagen Economics har vurderet, at alene opgaven med at indsamle data til revisoren beløber sig til 7.000 kr. pr. virksomhed.¹⁵ Tilbagevender vi revisionspligten til 2012-niveau, hvor 86 pct. af virksomhederne anvendte revision, og fratrækker de virksomheder, der allerede anvender revision i dag, da vil det sammenlagt

¹² 2016-tallet anvendes som estimat for 2017-tallet. Erhvervsstyrelsen (2018): *Undersøgelse af det fremadrettet behov for revisionspligt og Rigsrevisionen* (2019): Rigsrevisionens beretning afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger - Lempelsen af revisionspligten

¹³ Ifølge Rigsrevisionen er det en opgørelse over virksomheder i regnskabsklasse B og ikke alene selskaber.

¹⁴ Kilde: Egne beregninger pba. Copenhagen Economics (2018): *Effekten af lempet revisionspligt på det samlede skattegab og Danmarks Statistik PRIS1515*.

¹⁵ Copenhagen Economics (2014): *Effekt af ændret revisionspligt for mindre virksomheder*.

Forenkl skat- telovgivnin- gen, forbed vejledningen og styrk kon- trolindsat- sen

koste virksomhederne yderligere 819 mio. kr. Samlet estimeres regningen til 1,7 mia. kr.¹⁶

Politikforslag

At tilbagerulle revisionspligten og dermed øge udgifterne for SMV'erne, når de danske krav i forvejen er tæt på at være EU's skrappeste¹⁷ og i en tid, hvor mange SMV'er har en skrøbelig økonomi som følge af coronakrisen, er ikke hensigtsmæssig. Og det er ikke hensigtsmæssigt at pålægge alle virksomheder byrder, blot fordi et mindretal ikke kan overholde reglerne. Særligt ikke, når en udvidet revisionspligt ikke er en oplagt vej at gå, hvis man vil nedbringe antallet af fejl i SMV'ernes regnskaber.

Små virksomheder har i gennemsnit et skattegab på ca. 10.000 kr. årligt, mens revision for små virksomheder i gennemsnit koster 15.400 kr.¹⁸ Virksomhedens udgifter til en revisor overstiger dermed skattefejlenes størrelse. Samtidig vurderer Erhvervsstyrelsen, at revisionspligten ikke har en signifikant betydning i forhold til fejl i skatteangivelser.¹⁹ Årsagen er, at revision ikke har som mål at sikre, at afregning af skat, moms og afgifter er korrekte, medmindre fejlene gør, at regnskabet bliver direkte misvisende. Revision ser oftest mere på poster som immaterielle aktiver, lager, debitorer og omsætning.

Derfor anbefaler SMVdanmark, at ovenstående data understreger behovet for en forenklet skattelovgivning, en forbedret vejledning af virksomhederne og en styrket kontrolindsats overfor de virksomheder, der snyder.

Kontakt

Cheføkonom Mia Amalie Holstein, tlf. 53 55 71 77

holstein@SMVdanmark.dk.

SMVdanmark, december 2020.

¹⁶ Dette ligger på niveau med det beløb, som Copenhagen Economics når frem til i rapporten Copenhagen Economics (2018): Revisionspligtens effekt på udvikling og vækst i danske virksomheder.

¹⁷ ASE (2018): Tvivlsomme skatteanklager mod SMV'er. Ifølge Erhvervsstyrelsen, der henviser til en rapport fra Accountancy Europe, har 23 EU-lande umiddelbart fastsat højere størrelsesgrænser end Danmark, mens tre EU-lande (Sverige, Finland og Malta) har fastsat lavere, mere strikse størrelsesgrænser. Erhvervsstyrelsen (2018): "Undersøgelse af det fremadrettede behov for revisionspligt".

¹⁸ "Lempelsen af revisionspligten", Rigsrevisionen juni 2019.

¹⁹ Der er en forskel for momsangivelser, men det er ikke i momsgabet, at vi ser en vækst over tid. Erhvervsstyrelsen (2018): Undersøgelse af det fremadrettede behov for revisionspligt.